

Årsrapport for 2016

Årsberetning for 2016

Norsk institutt for vannforskning (NIVA) er et nasjonalt forskningsinstitutt organisert som en stiftelse med regionavdelinger og datterselskap. Stiftelsen NIVA er morselskap i NIVA-konsernet som omfatter datterselskapene Akvaplan-niva AS, NIVA Chile SA og NIVA-Tech AS.

NIVA er Norges fremste miljøforskingsinstitutt for vannfaglige spørsmål knyttet til vann i elver, innsjøer, fjorder, kystnære farvann, havet og urbane områder. NIVA kombinerer forskning, overvåking, utredning, problemløsning og rådgivning, og arbeider på tvers av fagområder. NIVAs forskerkompetanse kjennetegnes av en solid faglig bredde og spisskompetanse innen mange viktige områder. Instituttet har en god forskningsinfrastruktur med laboratorier og storskala forskningsstasjoner, og en organisering med regionavdelinger og datterselskaper som gir nærhet til marked, kunder og samarbeidspartnere. NIVA har et utstrakt faglig samarbeid nasjonalt og internasjonalt.

Stiftelsen NIVA har hovedkontor i Oslo, regionavdelinger i Bergen, Grimstad og Hamar, en forskningsstasjon på Solbergstrand ved Drøbak og en landfilial i København registrert som NIVA Danmark.

Akvaplan-niva AS er et forskningsbasert aksjeselskap som tilbyr forskning og rådgivning innenfor miljø og klima i nordområdene, med petroleumsindustrien og akvakulturnæringen som viktige kundegrupper. Akvaplan-niva AS har hovedkontor i Tromsø og avdelinger i Oslo, Bergen, Trondheim, Alta og Kirkenes og på Island, samt representasjon i Russland, Spania og Frankrike.

NIVA Chile SA er et forskningsbasert aksjeselskap som tilbyr forskning og rådgivning innenfor akvakultur, og har kontor i Puerto Varas, Chile.

NIVA-Tech AS er et innovasjonsselskap og arbeider med kommersialisering av NIVAs kompetanse, tjenester, produkter og teknologi.

NIVA er medlem av CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn i Oslo og FRAM Nordområdesenter for klima- og miljøforskning i Tromsø, og medeier i WAG AS.

NIVAs virksomhet og framtidutsikter

NIVAs samfunnsoppdrag er å bidra med forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og i samfunnet for øvrig. NIVAs brede forskningskompetanse innen alle vannfaglige områder og lange dataserier fra miljøovervåking har betydning for offentlig forvaltning, norsk næringsliv og for Norges interesser internasjonalt. NIVAs ambisjon er å være nasjonalt ledende, holde et høyt internasjonalt nivå innen vannforskning og være en viktig aktør internasjonalt. I det overordnede strategidokumentet «NIVAs strategi mot 2020» er det lagt vekt på hvordan NIVA kan bidra til en bærekraftig framtid, og vår rolle for å finne løsninger på nasjonale og globale miljøutfordringer knyttet til bruk og vern av vannressurser.

Stiftelsen NIVA mottar basisbevilgning fra Norges Forskningsråd, som utgjør omtrent 12 % av stiftelsens brutto omsetning. Basisbevilgningen og bevilgningen til nasjonale oppgaver fra Klima- og miljødepartementet er instituttets viktigste ressurser for strategisk styrt forskningsinnsats og meritterende kompetansebygging. Basisbevilgningen brukes til konkrete forskningsoppgaver for å sikre kompetanseutvikling i tråd med instituttets strategi, og 40 % av basisbevilgningen er øremerket

til strategiske instituttsatsinger (SIS). I 2016 hadde vi SISer innen områdene «Restaurering av akvatiske økosystemer», «Land-hav interaksjon i et endret klima», «Urbane vannutfordringer og løsninger» og «Effekter av marin forsuring på havmiljø». Fra 2017 startes en ny SIS innen «Nye digitale metoder for overvåking og forskning».

Deler av basisbevilgningen brukes også til å støtte publikasjonsvirksomheten, noe som har ført til en jevn økning i antall og kvalitet på publikasjoner. Dette er et viktig strategisk virkemiddel for å synliggjøre NIVAs faglige kompetanse.

NIVA deltar i flere store forskningsprogrammer bl.a. finansiert av Norges Forskningsråd og EUs rammeprogram. Nasjonale og internasjonale forskningsoppdrag utgjorde 33 % av konsernets omsetning i 2016. Konkurransen om forskningsmidler er stor, men både stiftelsen NIVA og Akvaplan-niva oppnår relativt godt tilslag på søknader, både som leder og som partner i samarbeid med andre institusjoner. Konsernet har også betydelig aktivitet i egenfinansierte forskningsprosjekter med støtte gjennom SkatteFUNN-ordningen.

Oppdrag for industri og næringsliv utgjorde omtrent 34 % av konsernets omsetning i 2016. Oppdragene omfatter forsknings- og utviklingsarbeid, miljøovervåking, utredninger og annen rådgivning. De største industri og næringslivssegmentene er prosessindustri, petroleumsindustri og akvakulturnæringen. NIVA arbeider målrettet for å styrke samarbeidet med industri og næringsliv og for å øke oppdragsmengden fra industripartnere.

Av spesielle oppdrag i 2016 kan bl.a. nevnes miljøovervåkingen i forbindelse med bygging av en støttefylling for ubåtvraket utenfor Fedje i Hordaland for Kystverket. Nederlandske Van Oord ble tildelt kontrakten om bygging av støttefyllingen, med NIVA som underleverandør for miljøovervåkingen. Denne miljøovervåkingen er en av de mest omfattende som har vært gjennomført ved undervannsoperasjoner i Norge, og resultatene viste at arbeidet med å bygge støttefyllingen ble gjennomført uten at kvikksølv ble virvlet opp eller spredd.

En annen stor aktivitet i 2016 var testing av systemer for rensing av ballastvann (BWTS) for en rekke kunder ved NIVAs forskningsstasjon på Solbergstrand. Det norske selskapet Optimarin ble i 2016 det første selskapet som fikk sitt system for rensing av ballastvann godkjent av U.S. Coast Guard (USCG) for bruk i amerikanske farvann, basert på testene hos NIVA.

Oppdrag for offentlig forvaltning utgjorde 26 % av konsernets omsetning. Nasjonale overvåkingsprogrammer for Miljødirektoratet er en viktig del av oppdragene for offentlig forvaltning. Oppdragene utlyses hovedsakelig gjennom offentlig anbudskonkurranse. Nesten alle de nasjonale overvåkingsoppdragene som NIVA utførte for Miljødirektoratet utløp i 2016, og nye kontrakter ble utlyst som offentlig anbud. Det er svært arbeidskrevende å svare på disse anbudsutlysningene, og det er gledelig at NIVA vinner de fleste av de nye kontraktene.

Årsregnskap og økonomi

NIVA-konsernet oppnådde i 2016 et driftsresultat på 11,2 mill. kr mot 4,7 mill. kr i 2015. For stiftelsen NIVA var tilsvarende driftsresultat i 2016 på 7,1 mill. kr mot 1,5 mill. kr i 2015.

Brutto omsetning for konsernet i 2016 var 454,6 mill. kroner, mot 411,7 mill. kr i 2015. Tilsvarende hadde stiftelsen NIVA en brutto omsetning i 2016 på 295,5 mill. kr mot 253,7 mill. kr i 2015. Konsernets netto driftsinntekter har økt med 8,5 % fra 2015, og med 14,6 % for stiftelsen NIVA.

Finanspostene for konsernets regnskap viser netto finanskostnader på 0,4 mill. kr mot netto finansinntekter i 2015 på 65,0 mill. kr. Årets finansposter inkluderer både gevinst som følge av sluttoppgjør ved salg av Senja Akvakultursenter i 2015 (3,8 mill. kr), og nedskrivning av aksjene i Miljøforskningssenteret AS (4,3 mill. kr). For stiftelsen viser årets netto finanskostnader 4,7 mill. kr mot netto finansinntekter på 48,9 mill. kr i 2015.

Konsernets resultat viser et overskudd på 10,1 mill. kr. Tilsvarende er dette 2,4 mill. kr for stiftelsen NIVA, som foreslås overført til annen egenkapital.

Konsernets eiendeler er bokført til en samlet verdi på 369,9 mill. kroner. Egenkapitalen er 161,2 mill. kroner og utgjør 44 % av totalkapitalen. For stiftelsen NIVA er egenkapitalen på 103,4 mill. og utgjør 49 % av totalkapitalen.

Likviditetssituasjonen ved utgangen av 2016 er meget god, noe som særlig skyldes salget av eierandeler og selskaper som ble foretatt i 2015. Styret i stiftelsen NIVA har i 2016 utarbeidet en strategi for kapitalforvaltning med lav risikoprofil.

Konsernet er i liten grad utsatt for finansiell risiko når det gjelder marked, kreditt og likviditet. Stiftelsen NIVA har imidlertid en viss valutarisiko knyttet til oppdrag og tilskudd hvor prosjektinntektene mottas i euro. For 2016 var 16 % av stiftelsens fakturerte prosjektinntekter i euro, herav ca. 42 % knyttet til prosjektet på Fedje. Det er foreløpig ikke foretatt sikring av valutarisiko utover egen valutakonto i euro.

Stiftelsen NIVA har i tillegg noen uavklarte forhold om tolking av regelverk for kostnadsdekning i EUs 7. rammeprogram. Risikoen i dette forholdet er imidlertid vurdert som lav av vår juridiske rådgiver. Vi er i dialog med EU om denne saken, som er forventet avklart i løpet av 2017.

Styret legger til grunn for årsoppgjøret at grunnlaget for fortsatt drift er tilstede, og at årsregnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

Personale, likestilling og helse, miljø og sikkerhet

Ved utgangen av 2016 hadde NIVA-konsernet til sammen 345 ansatte (hvorav 225 i stiftelsen NIVA), hvorav 149 har doktorgrad (101 i stiftelsen NIVA). Ved utgangen av 2015 var antallet ansatte 319 (204 i stiftelsen). Andelen forskere med doktorgrad har vært økende over flere år. Antall forskere har også vært i økning det siste året, selv om det er jevn avgang på grunn av pensjonsalder. Vi øker forskerkapasiteten ved kontinuerlig å rekruttere og ved at flere stipendiater og forskningsassistenter tar steget opp til forsker.

Av konsernets ansatte er 47 % kvinner (50 % i stiftelsen NIVA). Andelen kvinner i konsernets styre er i gjennomsnitt 41 %. Stiftelsen NIVAs styre besto i 2016 av åtte medlemmer, av disse var fem kvinner inkludert styreleder. Stiftelsen NIVAs ledergruppe bestod av ni personer, hvorav tre var kvinner inkludert adm. direktør. Av 13 forskningsledere var fire kvinner. Av forskerstaben i stiftelsen på 136 var 55 kvinner. Kjønnfordelingen i stiftelsen ved utgangen av 2016 var 112 kvinner og 113 menn.

NIVA-konsernet har medarbeidere fra 29 ulike nasjoner og totalt 131 medarbeidere med en annen nasjonalitet enn norsk (38 %). NIVA arbeider aktivt for et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø. Viktige tiltak er å tilrettelegge ved funksjonshemming, at vi søker å øke kvinneandelen blant forskere og ledere ved å spesielt oppfordre kvinner til å søke, samt å øke andelen menn innenfor områder med høy kvinneandel. Ved rekruttering har vi kontinuerlig fokus på at vi ikke har en diskriminerende utvelgelse.

For hele 2016 hadde konsernet et gjennomsnittlig sykefravær på 2,7 % (2,5 % for stiftelsen NIVA). Til sammenligning var fraværet i 2015 på 2,5 % (1,9 % for stiftelsen NIVA). Sykefraværet er fremdeles lavt og stabilt. Det langsiktige målet for stiftelsen NIVA er at sykefravær ikke skal overstige 3,5 %.

Arbeidsmiljøet er godt, noe som arbeidsmiljøundersøkelsene gjennomført i Akvaplan-niva på slutten av 2016 og i stiftelsen NIVA i starten av 2017 gjenspeiler. Samarbeid mellom ledelse, tillitsvalgte og vernetjeneste er preget av åpenhet, og det fokuseres på å bidra aktivt til å finne gode løsninger til det beste for instituttet og medarbeiderne.

NIVA har ansvar for sine aktiviteters påvirkning på det ytre miljø. Fra april 2014 ble stiftelsen NIVA sertifisert etter kravene i NS-EN ISO 14001:2004-standarden (ytre miljø). Generelt er miljøpåvirkning lav og bidrar ikke til forurensning utover det som er normalt for denne type virksomhet. Eventuelt farlig avfall avhendes på godkjente avfallsmottak, og det er ikke konstatert utslipp til ytre miljø som overskrider gjeldende forskrifter. I 2016 var det ingen alvorlige skader eller tilløp til skader eller uønskede hendelser.

Takk til NIVAs medarbeidere

NIVAs medarbeidere er vår viktigste ressurs. Deres kunnskap, motivasjon og entusiasme er helt grunnleggende for NIVAs videre utvikling. Styret retter en stor takk til ledelsen og medarbeiderne for innsatsen i 2016 og ser fram til det videre samarbeidet.

Oslo, 3. april 2017

Anne Enger
styreleder

Ingrid Schjølberg
styremedlem

Heidi Petersen
styremedlem

Bjørn Bjørnstad
styremedlem

Linda Aaram
styremedlem

Hege Gundersen
Styremedlem (vara)

Merete Schøyen
styremedlem

Eirik Fjell
styremedlem

Greta Bentzen
adm. direktør

Resultatregnskap

(alle tall i hele 1,000 kroner)

NIVA KONSERN		Noter	Stiftelsen NIVA		
2015	2016		2016	2015	
411,720	454,631				
		Driftsinntekter	1,3	295,470	253,680
109,538	126,832	Direkte prosjektutlegg		69,160	56,145
230,733	243,527	Personalkostnader	4, 5	163,242	145,965
55,551	60,035	Andre driftskostnader	4	45,714	41,612
11,212	13,036	Avskrivninger	7, 8	10,267	8,449
407,034	443,430	Sum driftskostnader		288,384	252,171
4,686	11,201	DRIFTSRESULTAT		7,087	1,508
		FINANSPOSTER			
66,676	6,291	Finansinntekter	6	1,682	45,090
-1,674	-6,719	Finanskostnader	6	-6,373	-1,237
65,002	-0,428	Netto finansposter		-4,691	43,853
69,689	10,773	RESULTAT FØR SKATT OG MIN. INTERESSER		2,395	45,361
0,699	0,625	Skattekostnad	9	0,000	0,000
68,990	10,148	RESULTAT FØR MINIORITETSANDEL		2,395	45,361
0,205	0,000	Minoritetsandel av resultat	10	0,000	0,000
68,785	10,148	ÅRETS RESULTAT		2,395	45,361
68,785	10,148	Overføring til annen egenkapital		2,395	45,361

Balanse pr. 31.12

NIVA KONSERN		(alle tall i hele 1,000 kroner)	Note	Stiftelsen NIVA	
2015	2016			2016	2015
		ANLEGGSMIDLER			
		IMMATERIELLE RETTIGHETER			
5,558	4,933	Utsatt skattefordel	9	0,000	0,000
0,100	0,022	Andre immatierelle eiendeler	7	0,022	0,100
<u>5,659</u>	<u>4,955</u>	Sum immaterielle rettigheter		<u>0,022</u>	<u>0,100</u>
		VARIGE DRIFTSMIDLER			
6,992	14,114	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	8	3,978	4,014
33,260	39,911	Maskiner, anlegg, inventar o.l.	8	31,757	27,360
<u>40,252</u>	<u>54,026</u>	Sum varige driftsmidler		<u>35,735</u>	<u>31,374</u>
		FINANSIELLE EIENDELER			
0,000	0,000	Investering i datterselskaper	10	4,050	4,050
0,570	2,991	Investering i aksjer og andeler	6, 10	2,957	0,536
0,000	1,502	Investeringer i obligasjoner	10	1,502	0,000
0,286	0,245	Langsiktige fordringer	11	0,800	0,800
0,000	0,000	Langsiktige pensjonsmidler	5	0,000	0,000
<u>0,856</u>	<u>4,738</u>	Sum finansielle anleggsmidler		<u>9,310</u>	<u>5,386</u>
<u>46,766</u>	<u>63,719</u>	Sum anleggsmidler		<u>45,067</u>	<u>36,860</u>
		OMLØPSMIDLER			
0,275	19,859	Varebeholdning		0,000	0,000
		FORDRINGER			
64,580	47,061	Kundefordringer		24,971	22,663
16,697	11,839	Andre fordringer		7,153	12,014
0,000	0,000	Kortsiktige konsernfordringer	11	1,956	0,887
15,087	43,541	Oppdrag i arbeid	2	18,531	15,080
<u>96,363</u>	<u>102,441</u>	Sum fordringer		<u>52,612</u>	<u>50,645</u>
0,000	62,892	Finansielle omløpsmidler		62,892	0,000
200,984	121,033	Bankinskudd, kontanter o.l.	12	51,350	123,163
<u>297,623</u>	<u>306,225</u>	Sum omløpsmidler		<u>166,854</u>	<u>173,808</u>
<u>344,389</u>	<u>369,944</u>	SUM EIENDELER		<u>211,921</u>	<u>210,669</u>

Balanse pr. 31.12

NIVA KONSERN	
2015	2016
40,000	40,000
111,076	121,153
<u>151,076</u>	<u>161,153</u>
20,438	7,750
<u>20,438</u>	<u>7,750</u>
91,778	99,699
21,950	24,797
23,151	41,028
0,000	0,000
0,003	0,000
35,991	35,518
<u>172,875</u>	<u>201,042</u>
<u>193,313</u>	<u>208,792</u>
<u>344,389</u>	<u>369,944</u>

(alle tall i hele 1,000 kroner)

EGENKAPITAL

Grunnfond
Annen egenkapital
Sum egenkapital

GJELD

ANNEN LANGSIKTIG GJELD

Annen langsiktig gjeld
Sum annen langsiktig gjeld

KORTSIKTIG GJELD

Forskudd fra kunder
Skyldig offentlige avgifter m.v.
Leverandørgjeld
Gjeld til konsernselskaper
Betalt skatt
Annen kortsiktig gjeld
Sum kortsiktig gjeld

Sum gjeld

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

Pantstillelser

Stiftelsen NIVA		
Note	2016	2015
13	40,000	40,000
13	63,379	60,984
	<u>103,379</u>	<u>100,984</u>
14, 15	0,000	11,607
	<u>0,000</u>	<u>11,607</u>
	57,360	45,482
	17,058	13,959
	11,651	14,456
11	0,475	0,069
9	0,000	0,000
	21,997	24,113
	<u>108,542</u>	<u>98,078</u>
	<u>108,542</u>	<u>109,685</u>
	<u>211,921</u>	<u>210,669</u>

16

Oslo, 3. april 2017

Anne Enger
Styreleder

Linda Aaram

Heidi Petersen

Ingrid Schjøberg

Bjørn Bjørnstad

Merete Schøyen

Hege Gundersen

Greta Bentzen (adm.dir.)

Eirik Fjeld

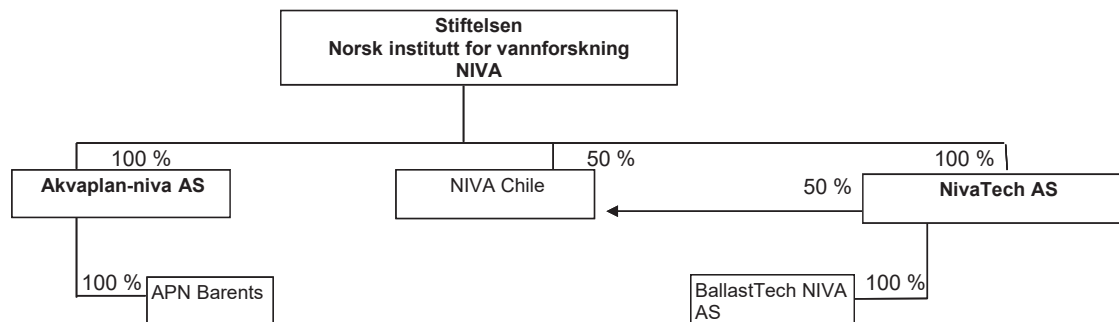
Kontantstrømoppstilling

(alle tall i hele 1,000 kroner)

NIVA KONSERN			Stiftelsen NIVA	
2015	2016		2016	2015
		KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
68,785	10,148	Årets resultat	2,395	45,361
-62,907	-4,096	Gevinst ved salg av anleggsmidler	-0,266	-42,918
11,212	13,036	Ordinære avskrivninger	10,267	8,449
0,000	4,275	Nedskrivning av aksjer	4,275	0,000
-0,120	0,000	Verdiendring finansielle omløpsmidler	0,000	0,000
3,508	-19,584	Endring i varebeholdning	0,000	0,000
-0,729	-6,077	Endring i fordringer og honorarreserve	-1,967	-5,157
-5,279	17,876	Endring i leverandørgjeld	-2,805	-3,700
4,829	10,291	Endring i andre gjeldsposter	13,269	1,765
19,298	25,869	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	25,170	3,801
		KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITET		
0,693	0,042	Endring langsiktige lånefordringer	0,000	0,000
0,000	0,614	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0,614	0,000
-10,482	-27,096	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-14,898	-7,736
0,500	0,000	Innbetalinger ved salg av finansielle omløpsmidler	0,000	0,000
0,000	-6,697	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak, inkl plasseringer	-6,697	0,000
0,000	-1,502	Utbetalinger ved kjøp av obligasjonsfond, anleggsmidler	-1,502	0,000
86,135	3,830	Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre foretek	0,000	64,519
0,605	0,000	Verdiendring pensjonsmidler	0,000	0,605
77,451	-30,809	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviter	-22,483	57,388
		KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		
0,439	0,569	Omregningsdifferanser, endring utsatt skattefordel m.m.	0,000	0,000
-7,938	-12,688	Netto endring av langsiktig gjeld	-11,607	-2,143
2,344	0,000	Endring som følge av salg av konsernselskap	0,000	0,000
-5,155	-12,119	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-11,607	-2,143
91,594	-17,059	Netto kontantstrøm for perioden	-8,920	59,046
109,390	200,984	Kontanter ved periodens begynnelse	123,163	64,117
200,984	183,925	Kontanter ved periodens slutt, inkludert finansielle omløpsmidler	114,243	123,163
		<u>Denne består av:</u>		
91,594	-79,951	Endring bankinnskudd m.v.	-71,813	59,046
0,000	62,892	Endring i finansielle omløpsmidler	62,892	0,000
91,594	-17,059	Sum endring	-8,920	59,046

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998, og er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Interne kjøp og salg, interne overførslar og mellomværende er eliminert i konsernregnskapet. Per 31.12.2016 består NIVA konsern av følgende selskaper:

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, det vil si at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer i datterselskaper og øvrige selskaper

Anleggsaksjer balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Øvrige anleggsaksjer er vurdert etter kostmetoden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke

Pensjoner

Morselskapet med datterselskaper er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller lovens krav på dette området. Fra 1.1.2016 har stiftelsen NIVA inngått avtale med Statens pensjonskasse om overgang til ny premiemodell for sine medlemmer tilknyttet denne pensjonsordningen, som innebærer at fremtidige pensjonsforpliktelser ikke skal balanseføres.

Leieforpliktelser

Morselskapet inngikk i 2006 en husleieavtale med Forskningsparken på 15 år for lokalene i Ciens Eiendom AS. Den årlige forpliktelsen utgjør 7,6 mill kroner og indeksreguleres med 0,80 % av årlige konsumprisindeks. Det er ikke inngått andre leieavtaler eller leasingavtaler av vesentlig betydning utover ordinære husleieavtaler for avdelingskontorene i Bergen og Grimstad, samt for datterselskapene.

Skatter

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 24 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Beløp i 1000 kroner hvis ikke annet er nevnt.

Note 2 Oppdrag i arbeid

Inntektsføring skjer i takt med framdrift i prosjektene. Utfaktureringsverdi av prosjekter i arbeid vurderes etter timesatser for arbeid utført av egne ansatte og kostpris for utlegg som prosjektene ville blitt utfakturert med 31.12, redusert med nedskrivning for usikkerhet og mulige overskridelser i fremtiden samt for usikkerhet ved vurderingen. Det er foretatt individuelle vurderinger av prosjektene for kjente overskridelser. I tillegg er det foretatt en enbloc nedskrivning med 0,5 mill. kr i morselskapet og 1,9 mill. kr i Akvaplan-niva as. Nedskrivningen er fastsatt iht. erfaringstall fra tidligere år.

Note 3 Salgsinntekter

	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Prosjektinntekter	252 089	213 272	411 702	371 685
Basisbevilgning	36 783	34 966	36 783	34 966
Nasjonale oppgaver	4 050	4 050	4 050	4 050
Andre driftsinntekter	2 548	1 392	2 097	1 019
Sum inntekter	295 470	253 680	454 631	411 720

Geografisk fordeling:

Av morselskapets inntekter utgjør ca. 87 % inntekter fra innenlandsk aktivitet, mens dette på konsernnivå utgjør 88 %.

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Lønn og feriepenger	126 268	114 280	195 451	186 068
Arbeidsgiveravgift	20 494	18 474	27 102	26 635
Pensjonskostnader	13 513	10 239	17 090	14 146
Andre ytelser	2 968	2 973	3 884	3 883
Sum lønnskostnader	163 243	145 965	243 527	230 733
Antall årsverk	202	189	310	303

Morselskapet har fått godkjent SkatteFUNN-midler for 2,561 mill. kr, hvorav 2,364 mill. kr er gått til reduksjon av personalkostnader under driften, og 0,196 mill. kr som reduksjon i andre driftskostnader. Tilsvarende har konsernet fått godkjent SkatteFUNN-midler på 5,412 mill kroner hvorav 5,181 mill kroner er gått til reduksjon av lønnskostnader, og 0,231 mill kroner har gått til reduksjon i andre driftskostnader.

Ytelser til ledende ansatte (lønn, pensjon etc.)	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Daglig leder, lønn og feriepenger	1 739	1 593	3 913	4 795
Daglig leder, pensjonskostnader og andre ytelser	104	100	299	378
Styret	381	269	621	411

Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for lån hverken til daglig leder eller noen av styrets medlemmer.

Godtgjørelse til revisor	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Revisjonshonorar	117	121	306	321
Andre attestasjonstjenester	36	48	204	185
Annen bistand	38	28	44	54
Sum	190	197	554	560

Note 5 Pensjonskostnader og -forpliktelser

Det ble med virkning fra 31.12.08 foretatt en partiell utmelding i Statens Pensjonskasse (SPK) for alle ansatte i stiftelsen NIVA født etter 01.01.53. De utmeldte ble samtidig meldt inn i en innskuddspensjonsavtale.

Datterselskapet Akvaplan-niva AS har avviklet sin ytelsesordning og gått over til innskuddspensjon med virkning fra 01.01.2010. Ordningen er uten reserveoppbygning og dermed uten balanseførte forpliktelser.

Stiftelsen NIVA har pensjonsordning i SPK som ved utgangen av 2016 omfatter 13 personer i stilling. Ordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse. Fra og med 1.1.2016 er stiftelsen NIVA tilsluttet et premiefellesskap hvor arbeidsgiverandel til SPK beregnes ut fra premieoppfølging uten fond. Stiftelsen NIVA har dermed ingen forpliktelser til SPK utover løpende innbetalt pensjonspremie.

Note 6 Finansposter

Som aksjonær i Miljøforskningssenteret AS har stiftelsen NIVA stilt en garantiforpliktelse i forbindelse med ferdigstillelse av uteområdet ved Forskningsparken, og har i forbindelse med dette betalt 4,3 mill. kr til selskapet i 2016 (i form av kapitalutvidelse). Som følge av at stiftelsen NIVA solgte alle sine andeler i Forskningsparken i 2015, er aksjene i Miljøforskningssenteret AS nå nedskrevet i sin helhet (fremkommer som finanskostnad i 2016). Samtidig har Akvaplan-niva mottatt siste deloppgjør for salg av Senja Akvakultursenter i 2016 (solgt i 2015), og dette er bokført som finansinntekt i 2016. Postene er bokført slik:

Finansposter	Stiftelsen NIVA	NIVA KONSERN
Finansinntekter: Gevinst salg av aksjer datterselskap (Senja Akvakultursenter):	-	3 830
Finanskostnader: Nedskrivning av aksjer i Miljøforskningssenteret AS	-4 275	-4 275

Note 7 Immaterielle eiendeler

Utviklingskostnader	Stiftelsen NIVA NIVA KONSERN	
Anskaffelseskost pr 01.01	578	578
Tilgang kjøpte immaterielle rettigheter	-	-
Avgang solgte immaterielle rettigheter	-	-
Anskaffelseskost pr 31.12	578	578
Akkumulerte avskrivninger 31.12	556	556
Akkumulerte nedskrivninger pr 31.12	-	-
Balanseført verdi pr 31.12	22	22
Årets avskrivninger	78	78

Note 8 Varige driftsmidler

	Tomter/bygninger/ annen eiendom		Maskiner og inventar, prod.anlegg		Sum varige driftsmidler	
	NIVA	Konsern	NIVA	Konsern	NIVA	Konsern
Anskaffelseskost pr 01.01	5 536	14 883	127 148	144 159	132 684	159 042
Tilgang kjøpte driftsmidler	272	7 954	14 626	19 141	14 898	27 096
Avgang solgte driftsmidler	-	-	-348	-348	-348	-348
Anskaffelseskost pr 31.12	5 808	22 838	141 425	162 952	147 234	185 789
Akkumulerte avskrivninger 31.12	1 830	8 764	109 669	123 000	111 499	131 764
Akkumulerte nedskrivninger 31.12	-	-	-	-	0	0
Reverserte nedskrivninger 31.12	-	-	-	-	0	0
Balanseført verdi pr 31.12	3 978	14 074	31 757	39 951	35 735	54 025
Årets avskrivninger	308	872	9 881	12 102	10 189	12 974
Avskrivningssats	0-10%		10-30%			

Note 9 Årets skattekostnad - utsatt skatt

Fra 2008 er forskningsinstitutter fritatt for formueskatt. Morselskapet har et betydelig skattemessig fremførbart underskudd, og per 31.12.2016 var dette på 42,941 mill kroner. Tilsvarende har datterselskaper et skattemessig fremførbart underskudd på 23,484 mill. kr - samlet for konsernet blir dette 66,425 mill. kr.

Skattekostnaden i konsernet er på totalt 0,625 mill. kr og fremkommer således:

	NIVA KONSERN
Endring i utsatt skattefordel , Norge	625
Samlet skattekostnad, 2016	625

Utsatt skattefordel fremkommer slik:

Per 1.1. 2016	5 558
Endring i 2016	-625
Utsatt skattefordel per 31.12	4 933

Note 10 Finansielle anleggsmidler

Konserngruppen NIVA består av:

Selskap:	Sted:	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
		Eierandel	Stemmeandel	Eierandel	Stemmeandel:
Akvaplan-niva AS	Tromsø	94 %	94 %	100 %	100 %
NivaTech AS	Oslo	100 %	100 %	100 %	100 %
NIVA Chile S.A	Chile	50 %	50 %	100 %	100 %
BallastTech AS	Oslo			100 %	100 %
Akvaplan-niva Barents Ltd.	Russland			100 %	100 %

Andre aksjer/eiendeler eiet av konserngruppen:

Selskap	Bokført verdi	Eierandel
WAG AS	20	33,33 %
Salt AS	24	24,00 %
Andre aksjer og andeler	500	
Plassering i aksjefond	2 447	
Sum	2 991	

Note 11 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

	Stiftelsen NIVA	
	2016	2015
Nivatech AS	729	517
BallastTech NIVA AS	0	3
Akvaplan Niva AS	593	135
NIVA Chile S.A	960	964
Sum	2 281	1 260

Av dette er 0,800 mill. kr klassifisert som langsiktige fordringer (NIVA Chile S.A.). Alle transaksjoner med nærstående selskaper skjer til markedsmessige betingelser.

Note 12 Bundne bankinnskudd

	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Skattetrekkmidler som inngår i posten	6 211	5 652	9 598	8 620

Note 13 Egenkapital

	Stiftelsen NIVA	NIVA KONSERN
Egenkapital per 1.1	100 984	151 077
Årets resultat	2 395	10 148
Endring av egenkapital som følge av omregningsdifferanse mv		-71
Egenkapital per 31.12	103 379	161 153

NIVA er en selveiende stiftelse.

Note 14 Langsiktig gjeld

	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	11 607	7 750	8 750

Note 15 Pantstillelser og garantier m.v.

	Stiftelsen NIVA		NIVA KONSERN	
	2016	2015	2016	2015
Gjeld sikret med pant	-	11 607	20 357	20 357
Garantier for skattetreksmidler	-	-	-	-
Bankgaranti, NIVA Chile	-	400	400	400
Sum	-	12 007	20 757	20 757
Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for gjeld og garantier	45 500	45 500	45 500	48 133

Aksjonærene i Miljøforskningssenteret AS hvor stiftelsen NIVA eier 25,6 % har avgitt en garanti ovenfor selskapet, i forbindelse med ferdigstilling av deler av prosjektet. NIVA har dekket sin forventede forpliktelse, som er planlagt ferdigstilt i juni 2017. Formell forpliktelse er begrenset oppad til 0,750 mill. kr utover det vi allerede har betalt i 2016.

Til styret i
NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING som viser et overskudd for selskapsregnskapet på kr. 2.395.000,- og et overskudd for konsernregnskapet på kr. 10.148.000,-, og etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stilling til NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stilling til konsernet NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Styret og daglig leder er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må styret ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk

finansiell informasjon», mener vi at styret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, den 3. april 2017

Erik A. Bell
Statsautorisert revisor

NIVA: Norges ledende kompetansesenter på vannmiljø

NIVA gir offentlig vannforvaltning, næringsliv og allmennheten grunnlag for god vannforvaltning gjennom oppdragsbasert forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid. NIVA kjennetegnes ved stor faglig bredde og godt kontaktnett til fagmiljøer i inn- og utland. Faglig tyngde, tverrfaglig arbeidsform og en helhetlig tilnæringsmåte er vårt grunnlag for å være en god rådgiver for forvaltning og samfunnsliv.

Norsk institutt for vannforskning

Gaustadalléen 21 • 0349 Oslo
Telefon: 02348 • Faks: 22 18 52 00
www.niva.no • post@niva.no